

Hulp bij
bankzaken

In 5 stappen meer
informatie als een
naaste komt te overlijden

Als een **naaste** komt te overlijden

Het overlijden van een naaste heeft veel impact op familie en vrienden. Er moet van alles geregeld worden, terwijl je hoofd daar waarschijnlijk niet naar staat.

Deze stappengids geeft inzicht in waar je zoal rekening mee moet houden na een overlijden. En ook waar je nu alvast over na kunt denken, voor als jijzelf of je partner komt te overlijden.

De stappengids is geschreven vanuit de gedachte dat een partner is overleden. Natuurlijk is de informatie in deze gids ook bruikbaar als je op een andere manier, bijvoorbeeld als kind van de overledene, betrokken bent bij de afhandeling.

Op onderdelen zullen zaken dan anders geregeld worden. Een adviseur kan je helpen bij het maken van bepaalde keuzes. Onze medewerkers van de Nabestaandenservice staan uiteraard ook voor je klaar bij het zorgvuldig regelen van de bankzaken van de overledene.

Achter in deze stappengids vind je een begrippenlijst. Daarin staan de begrippen uitgelegd die in deze gids in het **blauw** zijn vermeld.

We wensen je veel sterkte na het verlies en helpen je graag bij de afhandeling van de bankzaken.

Inhoudsopgave

1

Vooruitdenken

nu alvast regelen voor later

2

Na het overlijden

doorgeven van het overlijden

3

De erfenis

bepalen wat er moet gebeuren

4

De financiën

het afhandelen van de bankzaken

5

Denk ook hieraan

andere instellingen informeren

Stap 1

Vooruitdenken *nu alvast regelen voor later*

Het is misschien niet iets waar je het graag over hebt of waar je mee bezig wilt zijn, maar het is wel belangrijk om over na te denken. Wat als je komt te overlijden? Hoe zit het met de mensen die achterblijven? Weten ze wat je wilt? Is het financieel goed geregeld? Veel dingen kun je nu al vastleggen en zo inrichten, dat je je nabestaanden zo goed mogelijk achterlaat.

Testament of codicil

In een **testament** kun je aangeven wie je **erfgenamen** zijn. Je kunt bijvoorbeeld vastleggen dat je wilt dat je **nalatenschap** naar je kind gaat en niet naar de partner van je kind. Of je wijst vrienden of een goed doel aan als erfgenaam. In een testament kun je ook je wettelijke erfgenamen onterven. Kinderen hebben overigens wel altijd recht op de helft van het wettelijk erfdeel. En eventueel onturfde partners

behouden onder omstandigheden het recht op levensonderhoud en mogelijk verblijf in de woning.

Naast het vastleggen van erfgenamen kun je ook een voogd aanwijzen in een testament. Wil je meer weten over wat je kunt bepalen in een testament? Neem dan contact op met een notaris. Een testament laat je ook opmaken bij de notaris. Wil je niet dat een erfgenaam direct zelf al over het geërfde vermogen kan beschikken? Bijvoorbeeld als je kind nog niet een bepaalde leeftijd heeft bereikt. Dan kun je in je testament een bewindvoerder aanwijzen die het geld tot die tijd voor de erfgenamen beheert.

Je kunt in je testament ook een executeur benoemen die verantwoordelijk is voor de afhandeling van de erfenis. Deze beheert de nalatenschap en legt verantwoording af aan

de erfgenamen. Dit kan handig zijn in geval van meerdere erfgenamen en een samengesteld vermogen.

In een **codicil** kun je bepaalde spullen toewijzen, zoals sieraden of kleding. Het codicil is een handgeschreven, gedateerde en ondertekende brief. Je kunt een codicil ook gebruiken om andere wensen op te nemen, bijvoorbeeld voor de crematie of begrafenis.

Schenken

Als je een deel van je vermogen zelf niet nodig hebt, kan het een goed idee zijn om tijdens je leven alvast te schenken. Op de site van de Belastingdienst vind je informatie over de hoogtes van vrijstellingen en de belastingtarieven bij een erfenis en een schenking.

Machtigen

Er kan een moment komen dat je je eigen bankzaken niet meer kunt regelen. Dan is het goed als iemand het van je over kan nemen. Als je iemand machtigt voor je rekeningen, blijven deze op je naam staan. En bij overlijden vervalt de machtiging.

Een eigen woning

Wat gebeurt er met de woning als jij (of je partner) komt te overlijden? Blijft je partner er (met de kinderen) wonen? Is de

hypotheek al afgelost? Zo niet, van welk inkomen moeten de lasten betaald worden? Is er vermogen? Heeft je partner recht op een **Anw-uitkering**? Heeft je partner recht op een partnerpensioen? Hebben je kinderen recht op een wezenpensioen? Hebben jullie een overlijdensrisicoverzekering? Een heleboel vragen waar je nu al over na kunt denken. Een overlijdensrisicoverzekering sluit je af voor een bepaalde periode op je eigen leven en/of dat van je partner. Als een van jullie voor de einddatum van de verzekering overlijdt, wordt er een gegarandeerd bedrag uitgekeerd waarmee (een deel van) de hypotheek afgelost wordt.

Wat doe je zelf?

- Bespreek je persoonlijke en financiële situatie met je naasten en bekijk de verschillende mogelijkheden.
- Zet je wensen in een codicil of laat een testament opmaken bij de notaris
- Onderzoek of het gunstig is om alvast geld te schenken.

Wat doet de adviseur?

- Heb je nog geen overlijdensrisicoverzekering? De adviseur kan berekenen of het gunstig is om deze alsnog af te sluiten.

Stap 2

Na het overlijden doorgeven van het overlijden

Wanneer een dierbare is overleden, komt er veel op je af. Om je zoveel mogelijk zorgen uit handen te nemen, helpen de specialisten van de BLG Wonen Nabestaandenservice je bij het afhandelen van de bankzaken van de overledene bij BLG Wonen.

Melden van overlijden

Geef een overlijden zo snel mogelijk aan ons door. Zo heb je gauw inzicht in de financiële zaken die geregeld moeten worden en wij kunnen direct al een aantal processen in gang zetten.

Om het overlijden te melden, kun je contact opnemen met de Nabestaandenservice van BLG Wonen. Zij sturen je het formulier 'Melden van overlijden' toe, waar we de belangrijkste gegevens van de overleden persoon uitvragen. Het formulier kun je

ook vinden op blgwonen.nl. Wij vragen je dit volledig ingevulde formulier aan ons op te sturen samen met een kopie van de **Akte van overlijden**.

TIP

BLG Wonen wordt niet automatisch op de hoogte gesteld van een overlijden. Zorg ervoor dat een gemachtigde of iemand met toegang tot internetbankieren geen geld opneemt. Want dat kan nadelig zijn bij de verdere afhandeling.

Tijdelijk blokkeren van de spaarrekeningen

Bij overlijden blokkeert BLG Wonen de spaarrekeningen waarvan de overledene de enige rekeninghouder was. Eventuele gemachtigden komen te vervallen. De nabestaanden/erfgenamen kunnen (tijdelijk) niet meer over deze rekeningen beschikken. De rekeningen blijven geblokkeerd totdat we hebben vastgesteld wie de nalatenschap regelt. De toegang tot de persoonlijke internetomgeving van de overledene en de toegang van eventuele gemachtigden tot de bankzaken van de overledene, wordt ook geblokkeerd.

Had de overledene een en/of-rekening? Dan kan de mederekeninghouder gewoon gebruik blijven maken van de rekening en van de passen die op naam van de mederekeninghouder staan. Is er een **gevolmachtigde** gekoppeld aan deze en/of-rekening? Dan blijft deze volmacht na de melding gewoon bestaan.

Gevolgen van het blokkeren van een spaarrekening:

- Er kunnen geen opnames meer gedaan worden van de spaarrekeningen van de overledene.
- Eenmalige overschrijvingen van de geblokkeerde spaarrekening naar de vaste tegenrekening worden geweigerd.
- Eventuele (automatische) spaaropdrachten die de overledene zelf had ingesteld, lopen door. Degene die de nalatenschap regelt, bepaalt vervolgens welke opdrachten stopgezet moeten worden en welke niet.

Wat doe je zelf?

- Vul het formulier 'Melden van overlijden' zo volledig mogelijk in en stuur het aan ons op, samen met een kopie van de Akte van overlijden. Er kunnen meer instanties vragen om een kopie van deze akte. Zorg dus dat je het origineel niet afgeeft.
- Achterhaal wie de bankzaken mag afhandelen. Als je een **Verklaring van erfrecht** nodig hebt, kun je deze door een notaris laten maken. Hieraan zijn wel kosten verbonden, dus regel dit document alleen als wij of een andere instantie er specifiek om vragen.
- Weet je niet of de overledene een testament had? Bij het Centraal Testamenten Register kun je dit opvragen (0900-1144114).

Stap 3

De erfenis

bepalen wat er moet gebeuren

Nadat we de melding van het overlijden hebben ontvangen, nemen we contact met je op. Soms hebben we nog meer documenten nodig, bijvoorbeeld als we een officiële verklaring nodig hebben.

Was de overledene getrouwd? Is er sprake van een testament? Zijn er (klein)kinderen? Is er een wettelijk vertegenwoordiger? Deze informatie staat allemaal in de **Verklaring van erfrecht**.

Wie mag de bankzaken afhandelen?

Alleen de bevoegde nabestaande mag de bankzaken van de overledene regelen. Was de overledene getrouwd of geregistreerd partner en is er geen testament? Dan mag meestal alleen de partner de bankzaken afhandelen. Is er wél een testament, óf is er géén wettelijke partner? Dan is de wettelijke erfgenaam en/of de **executeur** de bevoegde persoon om de bankzaken af te handelen. Hiervoor hebben wij dan

een **Verklaring van erfrecht** nodig of een **Verklaring van executele**. Deze kun je door een notaris laten maken.

Wat doe je met de erfenis?

De keuze die je maakt voor de erfenis, bepaalt ook voor een deel de keuzemogelijkheden die er zijn voor de producten van de overledene bij BLG Wonen. Je kunt de erfenis aanvaarden, verwerpen en beneficiair aanvaarden.

- **Aanvaarden:** Als je weet dat je de erfenis wilt aanvaarden, dan kun je kiezen voor (zuivere) aanvaarding. Je bent dan ook verantwoordelijk voor de schulden van de overledene. De nalatenschap kan worden afgehandeld door de erfgenamen eventueel samen met een notaris. Of door de executeur.
- **Verwerpen:** Je kunt de erfenis verwerpen als blijkt dat de erfenis uit meer schulden dan bezittingen bestaat.

Of als je om een andere reden liever niet erft. Je bent dan niet meer verantwoordelijk voor de nalatenschap. In dat geval moet de rechtbank een akte van verwerping opmaken.

- **Beneficiair aanvaarden:** Wil je eerst weten hoe het zit met de bezittingen en schulden? Dan kun je beneficiair aanvaarden. Je wordt dan niet aansprakelijk gesteld voor eventuele schulden. En als na de eventuele verrekening van

bezittingen en schulden een positief bedrag overblijft, dan erf je dit alsnog. **Beneficiair aanvaarden** regel je ook via de rechtbank.

Wat doe je zelf?

- Zorg ervoor dat je goed weet of je de erfenis wilt aanvaarden of niet. Of dat je in eerste instantie beneficiair aanvaardt. Laat je hierover zo nodig voorlichten door een notaris.

Stap 4

De financiën het afhandelen van de bankzaken

Zodra we alle benodigde documenten hebben ontvangen, geven wij de rekening na ongeveer vijf werkdagen vrij. Degene die de nalatenschap afhandelt, krijgt toegang tot de bankzaken van de overledene om deze af te handelen. De afhandeling van de bankzaken verschilt per product en dienst.

Spaarrekeningen

Had de overledene een of meer spaarrekeningen bij BLG Wonen? Zodra de nalatenschap is geregeld, kun je deze rekening(en) opheffen of overnemen/voortzetten.

TIP

Gebruik geen geld of goederen uit de erfenis, zolang je nog niet weet wat je met de erfenis wilt. Hieruit kan namelijk blijken dat je de erfenis aanvaardt. Het geld voor de kosten die er gemaakt worden voor de uitvaart, zijn hierop een uitzondering.

Tot die tijd kun je kiezen voor tijdelijk beheren. Je hebt de volgende keuzes voor de spaarrekening(en):

- **Tijdelijk beheren:** Heb je meer tijd nodig voor het afronden van de nalatenschap? Dan kun je de rekening tijdelijk aanhouden. We zetten de rekening dan op 'erven van'. Dit kan maximaal een jaar. Zodra de nalatenschap is geregeld, kies je voor opheffen of voor overnemen/voortzetten.
- **Opheffen:** Kies je voor opheffen? Dan worden de aanwezige spaarrekeningen opgeheven. Ben je er nog niet uit? Of wil je eerst contact hierover met je adviseur? Kies dan eerst voor tijdelijk beheren.
- **Overnemen of voortzetten:** Als je kiest voor overnemen of voortzetten komen de spaarrekeningen op jouw naam te staan. Hiermee word je de nieuwe rekeninghouder.

Voor fiscale spaarrekeningen kunnen aanvullende regels gelden dan bij de gewone spaarrekeningen. Wat gebeurt er met de fiscale spaarrekeningen (Lijfrente en Gouden Handdruk)? Bij fiscale rekeningen krijg je te maken met fiscale wetgeving. Wil je meer informatie over de mogelijkheden ten aanzien van de fiscale spaarrekeningen? Neem dan contact op met een financieel adviseur of met de Nabestaandenservice van BLG Wonen.

TIP

Hef je een spaarrekening op? Bewaar dan wel de rekeningafschriften. De saldo-informatie kun je nodig hebben voor de Belastingdienst. Zijn er geen afschriften? Vraag deze dan op voor je de spaarrekeningen laat opheffen.

Verzekeringen

Wat er met verzekeringen gebeurt, is afhankelijk van het soort verzekering. Schadeverzekeringen lopen bijvoorbeeld net zolang door tot de erfgenamen aangeven wat ermee moet gebeuren. Levensverzekeringen zijn meestal op maat gemaakt voor de klant, waardoor het lastig is daar algemene richtlijnen voor te geven. Een financieel adviseur kan je hier zeker verder mee helpen.

Hypotheek

Na een overlijden loopt een hypotheek gewoon door. Voor het beëindigen, overnemen of voortzetten van de hypotheek nemen wij, na het melden van een overlijden, altijd contact op. Wil je de woning aanhouden? Dan kan de hypotheek onder voorwaarden worden voortgezet op naam van de partner of iemand anders die erin blijft wonen. Als er een overlijdensrisico-verzekering is afgesloten, kan met dat geld (een deel van) de hypotheek afgelost worden. Het is, onder voorwaarden, ook mogelijk om binnen 12 maanden na overlijden de hypotheek zonder vergoeding voor het renteverlies van de bank om te zetten

naar een nieuwe vaste rente. Binnen een jaar na overlijden kan de hypotheek zonder vergoeding voor het renteverlies van de bank worden afgelost. Neem hiervoor contact op met een financieel adviseur.

TIP

Blijft er iemand in het huis wonen? Ga dan bij de gemeente na of je verlaging van bepaalde tarieven aan kunt vragen, bijvoorbeeld gemeentelijke heffingen.

Wat doet de adviseur?

- Moeten er nog bepaalde keuzes gemaakt worden, bijvoorbeeld over een fiscale spaarrekening, de hypotheek of over beleggingen? Maak dan een afspraak met een adviseur.

TIP

Kan je de hulp van een financieel adviseur goed gebruiken? BLG Wonen heeft een groot landelijk netwerk van onafhankelijke adviseurs. Met de Adviseurzoeker op [blgwonen.nl](https://www.blgwonen.nl) vind je snel en gemakkelijk een financieel adviseur bij jou in de buurt.

Stap 5

Denk ook hieraan *andere instellingen informeren*

Na het melden van een overlijden bij de gemeente, geeft de gemeente dit al door aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB), het UWV en de Belastingdienst. Maar er zijn nog allerlei andere instanties die op de hoogte moeten worden gesteld om een eventuele overeenkomst te beëindigen of aan te passen.

Denk bijvoorbeeld aan de onderstaande zaken:

- ☐ Stel werkgever, uitkerende instanties, ziektekostenverzekeraar, nutsbedrijven, woningbouwcorporaties en dergelijke organisaties van het overlijden op de hoogte.
- ☐ Breng de pensioeninstantie(s) van de overledene op de hoogte en vraag eventueel een partner- en wezenpensioen aan. Raadpleeg werkgevers ook over eventuele overlijdensuitkeringen.
- ☐ Moeten er regelingen voor de kinderen worden getroffen? Denk aan gezinshulp of tijdelijk extra opvang op crèches of kinderdagverblijven. En is het voogdschap goed geregeld?
- ☐ Vraag voorzieningen aan zoals een uitkering op grond van de **Algemene nabestaandenwet (Anw)**.

- ☐ Win advies in over de nalatenschap bij de notaris.
- ☐ Zeg abonnementen en lidmaatschappen op.
- ☐ Lever koninklijke onderscheidingen in (officiële documenten als een paspoort of rijbewijs mag je houden).
- ☐ Leeg de bankkluis en zeg die op. Inventariseer en verdeel de boedel. Schakel eventueel een taxateur in.
- ☐ Regel belastingzaken. In beginsel moet binnen acht maanden na het overlijden aangifte erfbelasting worden gedaan. De erfgenamen kunnen dit apart of gezamenlijk doen. Ook moet aangifte inkomstenbelasting voor de overledene worden gedaan.

Als je partner komt te overlijden, verandert er vaak het nodige in het inkomen. Vaak wordt het inkomen lager en is het verstandig opnieuw te kijken of je recht hebt op bepaalde regelingen via [berekenuwrecht.nl](https://www.berekenuwrecht.nl). Ontving de overledene de toeslag op zijn naam? Dan zet de Belastingdienst de toeslag stop en moet je dit opnieuw aanvragen. Kijk hiervoor op [toeslagen.nl](https://www.toeslagen.nl).

De SVB stuurt automatisch bericht aan weduwen, weduwnaars en partners met geregistreerd partnerschap als zij in aanmerking komen voor een uitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet. Stellen die samenwonen, moeten zelf een aanvraag indienen.

Kinderen tot 16 jaar kunnen een wezen-uitkering krijgen als ze geen ouders meer hebben. Een kind krijgt alleen een wezenuitkering als de ouder die het laatst overleden is, verzekerd was voor de Anw. Ook kinderen tussen de 16 en 21 jaar kunnen een wezenuitkering krijgen. Daarvoor moeten ze wel aan extra voorwaarden voldoen. Kijk voor de voorwaarden op [svb.nl](https://www.svb.nl).

Verandert je inkomen en heb je studerende kinderen die vallen onder het oude stelsel? Kijk dan opnieuw naar de tegemoetkoming in de studiekosten bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).

Begrippenlijst

Akte van overlijden | Dit officiële bewijs van overlijden heb je nodig voor het regelen van formele zaken. Een overlijden moet gemeld worden bij de burgerlijke stand van de gemeente waar het overlijden plaatsvond. De gemeente maakt dan de Akte van overlijden op. Je kunt het overlijden zelf melden of laten regelen door de uitvaartverzorger. Over het algemeen regelt de uitvaartondernemer de Akte van overlijden. Anders kun je deze opvragen bij de afdeling Burgerzaken van de gemeente waar het overlijden plaatsvond. Hiervoor heb je dan wel een Verklaring van overlijden nodig. De arts die het overlijden heeft vastgesteld stelt deze verklaring op. De gemeente verwerkt het overlijden in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA), die ook melding maakt van overlijden bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB), het UWV en de Belastingdienst.

Algemene nabestaandenwet (Anw) | De Algemene nabestaandenwet is sinds 1 juli 1996 de opvolger van de Algemene Weduwen- en Wezenwet. De Anw-uitkering is een uitkering voor de nabestaanden van een overleden kostwinner. Dit kunnen zowel de achterblijvende partner als de kinderen zijn.

Beneficiair aanvaarden | Door beneficiair te aanvaarden geeft de erfgenaam te kennen de erfenis alleen te accepteren, als deze

positief blijkt te zijn. Als de schulden die tot de erfenis behoren groter zijn dan de daartoe behorende bezittingen kan de beneficiair aanvaardende erfgenaam daar niet voor worden aangesproken.

Codicil | Een codicil is een handgeschreven, ondertekend document waarin de erflater roerende goederen kan achterlaten aan bepaalde personen. Bij een codicil is er geen tussenkomst van een notaris, de nalatenschap is direct door de erflater geregeld.

Erfgenamen | Het erfrecht kent regels over wie de erfgenamen zijn van de erflater (de overledene). Daarbij is het belangrijk te weten dat een huwelijk in het erfrecht gelijk staat aan een geregistreerd partnerschap. Dus waar echtgeno(o)t(e) staat, kun je geregistreerd partner lezen. Als er geen testament is opgemaakt, gelden de wettelijke regels. Deze zijn in grote lijnen als volgt (vraag de notaris om informatie over de details):

- Was de overledene getrouwd en had deze geen kinderen, dan is de echtgeno(o)t(e) de enige erfgenaam.
- Was de overledene niet getrouwd maar had deze wel kinderen? Dan erven de kinderen ieder een gelijk deel.
- Was de overledene getrouwd en had deze kinderen? Echtgeno(o)t(e) en kinderen zijn dan gelijke erfgenamen.

- Was de overledene niet getrouwd en had deze geen kinderen, dan erven de ouders, (half)broers en (half)zussen. Is een broer of zus eerder overleden dan de erflater, dan komen diens kinderen daarvoor in de plaats.
- Zijn er ook geen ouders, broers of zussen, dan erven de grootouders. En als die al gestorven zijn, hun (klein-) kinderen. Zijn die ook overleden? Dan zijn de overgrootouders de erfgenamen.

Is er helemaal geen wettelijke erfgenaam meer? Dan vervalt de erfenis aan de Nederlandse Staat.

Executeur | De executeur voert het testament uit. Dit kan een notaris zijn, maar ook een ander persoon. Deze persoon moet wel door de overledene zijn aangewezen. De executeur beheert namens de erfgenamen de nalatenschap, betaalt de schulden en dient de belastingaangiften in. Ook kan de executeur goederen verkopen om de schulden te betalen. Als de executeur in het testament ook tot 'afwikkelingsbewindvoerder' is benoemd, kan hij of zij dat zonder medewerking van de erfgenamen doen.

Gevolmachtigde | De gezamenlijke erfgenamen kunnen een gevolmachtigde benoemen, die de nalatenschap namens hen regelt.

Nalatenschap | Dit is het totaal aan bezittingen én schulden dat iemand na overlijden achterlaat. Erfgenamen kunnen de nalatenschap zuiver aanvaarden, beneficiair aanvaarden, en verwerpen vanwege die schulden. De voorwaarden waaronder dit kan, kun je opvragen bij de notaris.

Testament | In een testament is vastgelegd wie wat erft. Een testament moet door een notaris worden opgesteld. Deze is ook verplicht het testament te melden bij het Centraal Testamentenregister. Weet je niet of de overledene een testament had opgesteld? Dan kun je het formulier van het Centraal Testamentenregister op blgwonen.nl invullen. Dit formulier stuur je samen met een kopie van de Akte van overlijden naar het Centraal Testamentenregister.

Verklaring van erfrecht | Hierin beschrijft de notaris onder andere wie de erfgenamen van een overledene zijn. Deze verklaring kan je nodig hebben om toegang te krijgen tot rekeningen of om papieren te wijzigen die op naam van de overledene staan.

Verklaring van executele | Heeft de overledene een executeur aangewezen? Dan staat in de verklaring van executele wie dit is. De executeur is in dat geval degene die de nalatenschap regelt.

Colofon

De stappengids is een uitgave van BLG Wonen. Je kan deze stappengids downloaden en/of aanvragen via de klantenservice van BLG Wonen. Kijk voor meer informatie op blgwonen.nl.

Copyrights

In deze stappengids staat algemene informatie en er wordt geen advies in gegeven. Aan de inhoud van deze uitgave kunnen geen rechten ontleend worden. Overname van teksten is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van de uitgever.

December 2016

BLGwonen | kom verder